

Hugskot og viðmerkingar – send sms til 225000

Oddagrein

Eyðun Klakstein
eydun@sosialurin.fo

KAJ LEO MIST TÚSUND FÓLK

Føroyar bløða fólk. Ungfólk streyma av landinum, og alt færri teirra koma heimaftur. Samstundis minkar burðaravlopið, og fyrri fyrstu ferð síðani djúpu búskaparkreppuna í fyrri hálvu av nítiárunum hava vit havt minking í fólkatálinum trý ár á rað. Hetta er størsta vandamál hjá føroyska samfelagnum í løtuni.

Tølini, sum ávirka fólkatálið í Føroyum, er skakandi lesnaður. So at siga allir pilar peika niðureftir, og tað gongur skjótari og skjótari skeiva vegin. Nettoflytingin er í minus – og hon stendur við og versnar. Seinastu trý árinu eru á hvørjum ári yvir trý hundrad fólk fleiri farin av landinum, enn tað eru komin til landið. Burðaravlopið,

sum er munurin millum fødd og deyð, vigar upp ímóti fráflytingini, men burðaravlopið munar minni og minni. Fyri 20 árum síðani var burðaravlopið væl omanfyri 500, men tað er minkað munandi seinnu árinu – í fjør var tað bert 212. Eftir góðan fólkavøkstur árinu frá 2005, eru tað blivin sløk trý hundrad fólk færri í landinum síðani 2009.

Tað, sum er mest ræðandi, er, at Føroyar serliga missa ungar kvinnur – kvinnur í burðarførnum aldri. Tað er natúrligt, at fólk fyrst í 20'unum fara av landinum at lesa, og ein partur kemur sjálvsagt heimaftur, men sum gongdin hevur verið seinastu árinu, fara fleiri avstað, og færri koma aftur.

Tað er trupult at fáa eygað á verulig átøk frá politiska myndugleikanum, sum kunnu broyta gongdina avgerandi. Kaj Leo Johannesen tók við sum lögmaður á heysti 2008, og hesa tíðina, hann hevur verið landsins leiðari, hava vit mist sløk túsund fólk í nettoflytingini. 1000 fólk!

Í Sosialinum friggjadagin fyrihelt lögmaður seg til fráflytingina og segði, at onkur átøk eru gjørd fyrri at venda gongdini – eitt nú nýggja skattaskipanin – men hann ásannar samstundis, at hann – og aðrir útjaðrapolitikarar í londum rundan um okkum – ikki hava dugað nóg væl at steðga fráflytingini. Og tað kann róliga sigast.

Nú er veruliga brúk fyri, at politiski myndugleikin av álvara fer í

hólt við at steðga fráflytingini og minkingini í fólkatálinum. Muna góð átøk mugu gerast – og tað nyttar ikki at seta seg hendur í favn og vísa á átøk, sum ikki hava riggað ella hava leskað teimum, sum eru væl fyrri, ella vísa á, at onnur samfeløg hava sama trupulleika. Vit skuldu helst ikki havt mist túsund fólk afturat í fráflytingini, tá ið Kaj Leo og hini aftur fara á val um trý ár.

» **Politiski myndugleikin má av álvara fara í hólt við at steðga fráflytingini – nú!**

Laksur til G-gestir

Herfyri var ein stór grein í The Telegraph um føroyska Hidden Fjord laksin frá felagnum Luna. Hidden Fjord laksurin verður av fleiri kræsnum gómum mettur sum nakað av tí besta, sum yvirhøvur fæst, og er nógv umbiðin á eitt nú amerikanskum sushimatstovum. Sum eitt serligt tilboð fáa gestirnir á G! høvið at royna hendan laksin grillaðan av kokkunum á Hotel Føroyum. Og tað er púra ókeypis. Bara tú hevur eitt G!-atgongumerki. Tað er Luna við Atla, Páll og Regin Gregersen, sum letur laksin til endamálið.

– Okkara mál við hesum

er at lata føroyingar sleppa at royna Hiddenfjord laks, sum vit annars bert selja til onnur lond, sigur Atli Gregersen, stjóri.

– Tú kanst siga, at hetta er okkara íkast til at gera G! Festivalin enn betri, sigur Jón Tyril.

Watson skaðar ikki ferðavinnuna

Tá ið sendingarnar hjá Paul Watson, Whale Wars Viking Shores vórðu sýndar,

fingu bæði ferðaráðið og landsstýrið óteljandi brøv frá illum amerikanarum.

Men tað komu eisini nøkur brøv frá fólki, sum søgdu seg hava fingið eyguni upp fyrri, hvør Paul Watson, og tey skrivaðu eisini, hvussu vakrar tey hildu Føroyar vera.

– Hetta er nýtt, men vit kunnu ikki gera nakra niðurstøðu, tí tey brøvini eru fá,

sigur Guðrið Højgaard, stjóri í ferðaráðnum. Tey fólkinu fáa øll svar, og ferðaráðið sendir teimum kunnandi tilfar um Føroyar.

Hinvegin heldur hon ikki, at sendingarnar hjá Paul Watson hava skatt ferðavinnuna, tí tað koma so fáir amerikanarar til Føroya at ferðast.

» **Fráflytingin kostar okkum dýrt**

GESTUR HOVGAAARD
SÍÐA 13

» **Ítróttarfolk kveikja áræði**

GUNVÁ VIÐ KELDU
KJAK Á S 24

Hava dugað illa at lagt til síðis

Tá ið Bárður Nielsen, formaður í figgjarnevndini, helt røðu á Fjarðastevnu farna vikuskiftið, nart hann eisini við búskaparligu stöðuna í Føroyum og í vesturheiminum annars.

– Tíverri hava almennu Føroyar dugað illa at lagt til síðis í uppgangstíðum. Eisini av teirri orsök verður

minni at reka okkara samfelag fyrri í komandi árum, segði Bárður Nielsen.

Hann vísti á, at tungtøk skulu takast í Føroyum komandi tíðina.

– Siktið má vera at varðveita velferðarsamfelagið á leið so, sum vit kenna tað í dag. Vit skulu hava góðar skúlar til børnini og tey ungu. Munadygg sjúkrhús til tey heilsuveiku.

Øll skulu vita seg at hava sosialan tryggleika. Her skal vera gott og trygt at búgva. Fyri at røkka hesum máli, krevst nógv av okkum.

– Samfelagið má innrættast øðrvísi enn í dag, og tað verður eitt tungt tak – óansæð hvør, ið skal taka tað, segði Bárður Nielsen.

Sosialurin

Tel. 341800
www.sosialurin.fo